

ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
AGILE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS SIMUANG GROUP
UNDER OFFICE OF RAYONG PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

ประภาส เมฆลอย

Praphat mekloy

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6733100182@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง จำนวน 217 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan และสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การทำงานร่วมกัน ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของครู พบว่า โดยภาพรวมความคิดเห็นของครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีเมืองมีภาวะผู้นำแบบคล่องตัวในระดับสูง สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สื่อสารอย่างเปิดเผย และมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีในปัจจุบัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบคล่องตัว, ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ABSTRACT

This research adopts a survey design for the purpose of: (1) examine the level of agile leadership of school administrators in the Srimuang School Group under the Office of Rayong Primary Educational Service Area 1, and (2) compare the agile leadership of school administrators as perceived by teachers, classified by age, educational qualifications, and work experience. The sample consisted of 217 teachers from the Srimuang School Group, determined using the Krejcie and Morgan sample size table and selected

through proportional stratified random sampling. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed that the overall level of agile leadership of school administrators, as well as each individual dimension, was rated at a high level. Among the five dimensions, continuous learning received the highest mean score, followed by strategic vision, while collaboration received the lowest mean score. The comparative analysis showed that there were no statistically significant differences in teachers' perceptions of agile leadership based on age, educational qualifications, or work experience.

The results indicate that school administrators in the Srimuang School Group demonstrate a high level of agile leadership, characterized by adaptability to change, promotion of continuous learning, open communication, and strategic vision. These leadership qualities are essential for effective school administration in the context of rapid social, economic, and technological changes in the contemporary educational environment.

Keywords: Agile Leadership, Administrators Srimuang School Group Under Office of Rayong Primary Educational Service Area 1

บทนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวิสัยทัศน์คือ องค์กรอย่างมีคุณภาพ บริหารแบบมีส่วนร่วม สู่ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างเสมอภาค อีกทั้งยังมีพันธกิจสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตร ทักษะที่จำเป็นและทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำ เรียนรู้อย่างมีความปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความมั่นคงของชาติ อีกทั้งยังมีการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพในการจัดการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาให้เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับสภาวะในปัจจุบัน ที่สถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความผันผวน จากการการแข่งขันที่สูงขึ้น อาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารต้องเตรียมรับมือกับโลกแบบ BANI หรือ BANI World ซึ่งนอกจากจะมีการผันผวนแบบทางกายภาพของโลก VUCA แล้วนั้น ยังแสดงให้เห็นถึงผลกระทบในด้านอารมณ์อีกด้วย ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีการเตรียมรับมือด้านการบริหารสถานศึกษาในสถานการณ์ที่คาดเดาได้ยากตามกระแสโลกที่เปลี่ยนไป โดยการเตรียมความพร้อมต่อการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ตอบรับต่อการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางการศึกษายุคใหม่ ซึ่งเป็นทักษะที่มาจากศักยภาพภายในของผู้บริหารเพื่อให้ มีการปรับใช้ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พัฒนศักดิ์ อภัยสมและคณะ, 2565)

ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จึงเป็นหัวข้อที่สำคัญในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์และพันธกิจให้เป็นไปตามเป้าที่ตั้งไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารในองค์กรจะสามารถขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีภาวะผู้นำ กล่าวคือ ภาวะผู้นำและผู้บริหารมีความหมายแตกต่างกัน โดย “ ภาวะผู้นำ ” หมายถึง การโน้มน้าวและจูงใจผู้ตามให้ปฏิบัติตามเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการขององค์กร และ “ ผู้บริหาร ” หมายถึง ผู้ดำเนินการทำนโยบายไปปฏิบัติ

และทำสิ่งต่างๆให้ถูกต้อง โดยหาทางแก้ไขปัญหาในกิจวัตรประจำในองค์กร จากข้อความดังกล่าว จะเห็นว่า ผู้นำและผู้บริหาร จึงมีความหมายที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับชัยเสกฐ์ พรหมศรี (2557) ที่กล่าวว่า ผู้นำทุกคนอาจไม่ได้เป็นผู้บริหาร หรือผู้บริหารทุกคนอาจไม่ใช่นำได้ ดังนั้น ความเป็นผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษาจึงถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหาร สถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาเป็นสถานที่แห่งการพัฒนาการศึกษา โดยการพัฒนาการศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญใน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งกล่าวได้ว่า ผู้บริหารศึกษา ควรมีภาวะผู้นำเพื่อให้เกิดการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำแบบคล่องตัว (Agile Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่มีความสามารถในการปรับตัว ยืดหยุ่น สร้างการ เปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการเชื่อมทีมงานเพื่อยกระดับประสิทธิภาพ การทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยผู้นำจะต้อง ศึกษาทำความเข้าใจปัจจัยภายใน ภายนอกตลอดเวลาเพื่อให้พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง กล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำแบบ คล่องตัว (Agile Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่มีความจำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษายุคใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ Fachrunnisa, O., Adhiatma A., Lukman N., & Majid M. N. (2020) ที่ได้กล่าวว่า ความคล่องตัวของผู้นำถือเป็นทักษะที่ สำคัญสำหรับผู้บริหารในปัจจุบัน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบคล่องตัว จะมีความยืดหยุ่น รวดเร็วในการทำงานและสามารถ อำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกในองค์กรขนาดใหญ่ให้ประสบความสำเร็จ และพร้อมรับมือกับความท้าทายจากการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในทุกวันนี้

ด้วยบริบทของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ตั้งอยู่ในเขตแผนการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor; EEC) ซึ่งมีชื่อเป็นภาษาไทยว่า “โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” โดยมีความหลากหลายทั้งในด้านขนาดโรงเรียน สภาพแวดล้อม บริบท ของชุมชน และความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ดำเนินกิจการภายในโรงเรียน เพื่ อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนในทุกภาคส่วน เตรียมความพร้อมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนเพื่อรองรับ อุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ได้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา ให้สอดคล้อง นโยบาย จุดเน้น ตามแผนงานที่กำหนดไว้ มีความคล่องตัวในการจัดการองค์กรมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา

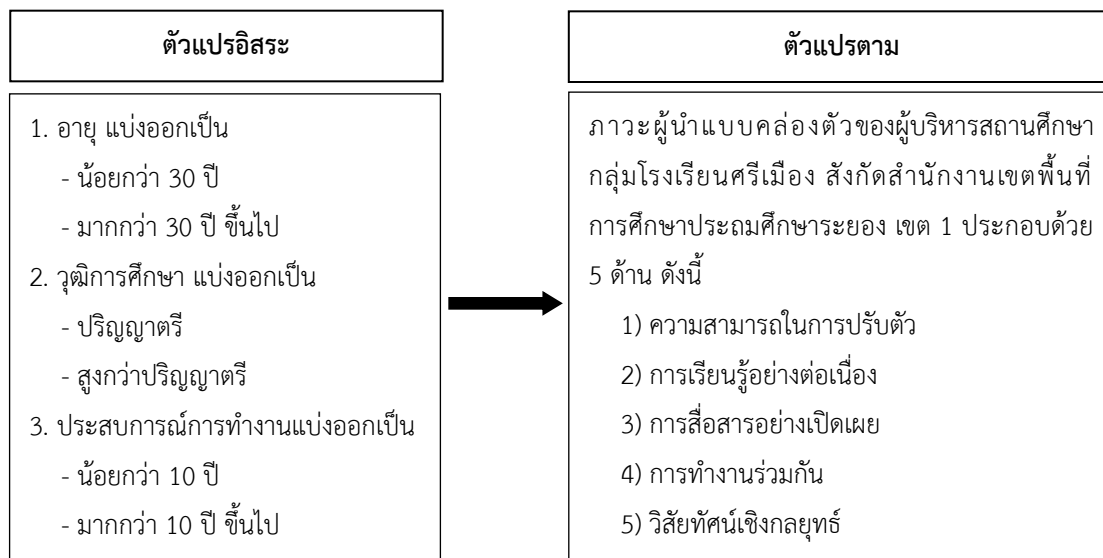
จากข้อความข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่า ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี มีสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนหรือผันผวนสูง และความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้นการบริหารจัดการสถานศึกษาต้องการภาวะผู้นำที่มีความยืดหยุ่น ปรับตัวได้ รวดเร็ว มีความกล้าเสี่ยง พร้อมรับมือวิกฤต ปรับตัวได้ดี และมีความเป็นผู้นำ (Agile Leadership) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ซึ่งมีความหลากหลายทั้งขนาด โรงเรียน บริบทชุมชน และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำเป็นต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อ การเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทั่วทั้งที่ รวดเร็ว สามารถจัดการทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมและบริบทโดยรอบได้ เพื่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษาและส่งต่อคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน

กรอบความคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. **ประชากร** ได้แก่ ครูในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 496 คน

2. **กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ ครูในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Kregcie & Morgan จำนวน 217 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้น ภูมิอย่างเป็นสัดส่วนตามประชากรแต่ละโรงเรียน และนำมาทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

3. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เป็นแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 โดยมี 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วย อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แยกเป็น 5 ด้านได้ดังนี้ ด้านที่ 1 ความสามารถในการปรับตัว ด้านที่ 2 การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านที่ 3 การสื่อสารอย่างเปิดเผย ด้านที่ 4 การทำงานร่วมกัน และด้านที่ 5 การมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์

4. วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดประเด็นสำคัญและนำไปสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการสรุปข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพบว่าภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 5 ด้านได้ดังนี้ ด้านที่ 1 ความสามารถในการปรับตัว ด้านที่ 2 การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านที่ 3 การสื่อสารอย่างเปิดเผย ด้านที่ 4 การทำงานร่วมกัน และด้านที่ 5 การมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ จากนั้นนำประเด็นดังกล่าวมาออกแบบสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม มีข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ และเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาความเหมาะสมในการใช้ข้อความ และผู้วิจัยหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด (IOC) โดยพิจารณาผลและเลือกใช้ข้อที่มีผลการประเมินค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์หรือใช้ได้ อ้างอิงจาก วีระยุทธ พรพจน์ธนาต (2565) โดยจากการตรวจสอบการหาดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบสอบถาม พบว่า ข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ มีผลการประเมินสูงกว่า .50 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์นำไปใช้ได้ทั้งหมด จึงนำแบบสอบถามไปทดสอบ ความเชื่อมั่น โดยนำไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดลองมาใช้วิเคราะห์ เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ทั้งฉบับ มีค่า .982

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จากนั้นส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เอกสารการขอความยินยอมในการให้ข้อมูลและแบบสอบถามงานวิจัยในรูปแบบ Google form ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนกลุ่มศรีเมือง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ เดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2568

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยวิเคราะห์หาความถี่ และร้อยละ ของข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ ของข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบคล่องตัว (Agile Leadership) ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยอ้างอิงเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำแบบคล่องตัว อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำแบบคล่องตัว อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำแบบคล่องตัว อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำแบบคล่องตัว อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำแบบคล่องตัว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัว ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่ หาค่าดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การทดสอบทีแบบเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 217 คน เรื่อง ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75.12 อายุต่ำกว่า 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.88 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.37 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 39.63 ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 52.53 และประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.47

2. ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 ในภาพรวม

(n=217)

ที่	ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความสามารถในการปรับตัว	4.36	0.70	มาก
2	ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.48	0.55	มาก
3	ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย	4.40	0.66	มาก
4	ด้านการทำงานร่วมกัน	4.35	0.61	มาก
5	ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์	4.45	0.63	มาก
รวม		4.41	0.59	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.48) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ($\bar{X}$ = 4.45) ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย ($\bar{X}$ = 4.40) ด้านความสามารถในการปรับตัว ($\bar{X}$ = 4.36) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการทำงานร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.35) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

2.1 ระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 ด้านความสามารถในการปรับตัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.36) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) ผู้บริหารปรับเปลี่ยนแนวคิดของตนเมื่อได้รับหลักฐานข้อมูลใหม่เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ($\bar{X}$ = 4.45) รองลงมาคือ 2) ผู้บริหารมีความอดทนและเข้าใจ

สถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.39$) และ ผู้บริหารสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์หรือ การเปลี่ยนแปลงใหม่ได้อย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.39$) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3) ผู้บริหารเปิดกว้างและรับฟังข้อมูลจากบุคลากร เพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดเดิมของตน ($\bar{X} = 4.32$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4) ผู้บริหารสามารถยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงและรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ ของบุคลากร ($\bar{X} = 4.24$)

2.2 ระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) ผู้บริหารมีความพร้อมในการเรียนรู้ในสิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมาคือ 2) ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศในการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ เพื่อสร้างโอกาสในการเติบโตขององค์กร ($\bar{X} = 4.53$) 3) ผู้บริหาร เรียนรู้ พัฒนาและสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการพัฒนาตนเองมาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที ($\bar{X} = 4.48$) 4) ผู้บริหารเรียนรู้จากประสบการณ์เดิม และประสบการณ์ของผู้อื่น เพื่อสร้างความเข้าใจในองค์กรและผลลัพธ์ที่ต้องการ ($\bar{X} = 4.45$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 5) ผู้บริหารเปิดกว้าง ยอมรับข้อมูล ข้อเสนอแนะ และนำข้อมูล ข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.43$)

2.3 ระดับผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมืองสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) ผู้บริหารเชื่อว่าการสื่อสารอย่างเปิดเผย ช่วยทำให้องค์กรรับมือกับความซับซ้อนและความท้าทายใหม่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือ 2) ผู้บริหารใช้การสื่อสารอย่างเปิดเผย สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลง และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากร ($\bar{X} = 4.41$) และ ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารที่เปิดกว้าง โปร่งใส เพื่อส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.41$) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3) ผู้บริหารใช้การสื่อสารที่ยืดหยุ่นเปิดเผยโปร่งใส เพื่อรับมือกับความซับซ้อนและความท้าทายใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.38$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4) ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากบุคลากร ($\bar{X} = 4.35$)

2.4 ระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการทำงานร่วมกัน ภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.35$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับ มาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) ผู้บริหารเน้นการทำงานร่วมกันกับบุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการยึดทีมเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือ 2) เมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรค ผู้บริหารและบุคลากร มองเป็นความท้าทายที่ต้องร่วมกันแก้ไขและพัฒนาร่วมกัน ($\bar{X} = 4.39$) 3) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจและคำนึงถึงความรับผิดชอบร่วมกัน ($\bar{X} = 4.34$) 4) ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากร สามารถคิดวิธีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ผ่านการส่งเสริม สนับสนุน การให้กำลังใจ การกระตุ้นของผู้บริหารเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.33$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 5) ผู้บริหารสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน มากกว่าการควบคุมและสั่งการ ($\bar{X} = 4.26$)

2.5 ระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.45$) และเมื่อพิจารณารายข้อ

พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับ มาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) ผู้บริหารสื่อสารวิสัยทัศน์ให้บุคลากรได้อย่างชัดเจน ช่วยให้บุคลากรเห็นทิศทางการทำงาน ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือ 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและสนับสนุนให้องค์กรเป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด ($\bar{X} = 4.46$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3) ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.44$) ผู้บริหารสามารถแปลงวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.44$) และผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร ($\bar{X} = 4.44$) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

3. การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 จำแนกตามอายุ ในภาพรวมและรายด้าน สรุปผลการวิจัยดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 จำแนกตามอายุ ในภาพรวมและรายด้าน

(n=217)

ที่	ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1	อายุ				t	sig
		น้อยกว่า 30 ปี		มากกว่า30 ปี ขึ้นไป			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความสามารถในการปรับตัว	4.13	0.76	4.43	0.66	-2.818*	0.005
2	ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.40	0.51	4.51	0.56	-1.362	0.175
3	ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย	4.37	0.61	4.41	0.68	-0.414	0.679
4	ด้านการทำงานร่วมกัน	4.13	0.64	4.43	0.58	-3.190*	0.002
5	ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์	4.36	0.60	4.48	0.64	-1.150	0.252
รวม		4.28	0.62	4.45	0.62	-1.82	0.069

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความสามารถในการปรับตัว และด้านการทำงานร่วมกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

(n=217)

ที่	ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ ระยอง เขต 1	ระดับการศึกษา				t	sig
		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความสามารถในการปรับตัว	4.32	0.67	4.42	0.73	-1.005	0.316
2	ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.43	0.53	4.57	0.58	-1.745	0.082

3	ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย	4.36	0.63	4.45	0.71	-0.954	0.341
4	ด้านการทำงานร่วมกัน	4.27	0.6	4.48	0.6	-2.483*	.014
5	ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์	4.45	0.62	4.45	0.66	-0.043	0.965
รวม		4.28	4.37	0.61	4.47	0.65	-1.25

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการทำงานร่วมกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้าน

(n=217)

ที่	ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1	ประสบการณ์ทำงาน				t	sig
		น้อยกว่า 10 ปี		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความสามารถในการปรับตัว	4.27	0.68	4.44	0.71	-1.731	0.085
2	ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.52	0.51	4.46	0.59	0.755	0.451
3	ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย	4.44	0.54	4.37	0.76	0.771	0.442
4	ด้านการทำงานร่วมกัน	4.23	0.59	4.47	0.61	-2.92*	.004
5	ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์	4.44	0.55	4.46	0.71	-0.267	0.79
รวม		4.28	4.38	0.57	4.44	0.67	-0.89

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการทำงานร่วมกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของผู้บริหารในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับการพัฒนาองค์กร โดยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หรือกลยุทธ์ที่ชัดเจน พร้อมทั้งมีการสื่อสารอย่างเปิดเผย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวัฒน์ มรรคผลและอุไร สุทธิแย้ม (2566) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำแบบ Agile ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการศึกษา

พบว่าภาวะผู้นำแบบ Agile ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และหากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบ Agile ย่อมส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปด้วยความคล่องตัว เนื่องจากสามารถลดขั้นตอนการทำงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ครอบคลุมถึงการจัดการเรียนการสอนของครูที่มีคุณภาพ และเป็นผลต่อเนื่องไปยังผู้เรียนที่เกิดประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย เทพแสงและคณะ (2567) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำแบบคล่องตัว (Agile Leadership) รูปแบบใหม่ของผู้นำในยุคดิจิทัล ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำแบบคล่องตัวนับเป็นรูปแบบภาวะผู้นำสมัยใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทยุคดิจิทัล ซึ่งผู้บริหารสามารถปรับตัวเพื่อขับเคลื่อนองค์กรภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความยืดหยุ่นสูง พร้อมทั้งเสริมสร้างกระบวนการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ผู้นำลักษณะนี้มีความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทั่วทั้งที่ปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับพลวัตของโลกาภิวัตน์ ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสนับสนุนให้บุคลากรกล้าทดลอง เปิดรับประสบการณ์ใหม่ และเรียนรู้จากข้อผิดพลาดเพื่อนำไปสู่การพัฒนางาน อันส่งผลให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันกับองค์กรอื่นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำแบบคล่องตัว ได้แก่ การปรับตัวและยืดหยุ่น การมีวิสัยทัศน์การจัดการการเปลี่ยนแปลง ความเห็นอกเห็นใจ การสร้างบรรยากาศเชิงบวก การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และความอยากรู้อยากเห็น

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ตั้งอยู่ในเขตเมืองที่มีระดับความเจริญสูง และมีบริบทชุมชนอุตสาหกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ส่งผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีพื้นฐานด้านการรับรู้และการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน เนื่องจากมีประสบการณ์ร่วมและมีความเข้าใจต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในลักษณะเดียวกัน ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนว่า ผู้บริหารในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีภาวะผู้นำแบบคล่องตัว (Agile Leadership) ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สามารถกำกับ ส่งเสริม และนำพาครูให้ร่วมกันขับเคลื่อนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องต่อความต้องการของการบริหารในยุคปัจจุบันที่มีความไม่แน่นอน ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดตา ธนะภูมิชัยและอุไร สุทธิรัมย์ (2566) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำแบบอโลจีของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลตามการรับรู้ของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาที่สังกัดต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำแบบ Agile ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านความสามารถในการปรับตัว ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดเวที หรือใช้ช่องทางที่หลากหลายในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง จากครูและบุคลากร โดยไม่ตัดสินถูกผิดในทันที เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับข้อมูลรอบด้านสำหรับการปรับตัวและตัดสินใจท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำตนเป็นแบบอย่างโดยการแสดงออกถึงการยอมรับข้อผิดพลาดและการเปิดรับคำแนะนำจากผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อลดช่องว่างและแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการพัฒนาตนเองจากข้อมูลป้อนกลับ

1.3 ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้การสื่อสารแบบสองทางและเปิดรับฟังความคิดเห็นจากครูและบุคลากร

1.4 ด้านการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สั่งการ เป็นผู้อำนวยการความสะดวก โดยเน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่หัวหน้ากลุ่มงาน หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มากขึ้น และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือที่ยั่งยืน

1.5 ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ในกระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ควรกำหนดมาจากตัวผู้บริหารเพียงอย่างเดียว ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2 ควรศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบคล่องตัว เช่น วัฒนธรรมองค์กร บรรยากาศโรงเรียน หรือทักษะทางดิจิทัลของผู้บริหาร เพื่อดูว่าปัจจัยใดมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบคล่องตัวของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1

2.3 ควรขยายผลการวิจัยไปยังกลุ่มโรงเรียนอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มโรงเรียน และศึกษาบริบทที่แตกต่างกันของภาวะผู้นำแบบคล่องตัว

บรรณานุกรม

ชัยเสกสรรค์ พรหมศรี. (2557). *ภาวะผู้นำร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปัญญาชน.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

พัฒนศักดิ์ อภัยสมและคณะ. (2565). แบบภาวะผู้นำทางการศึกษายุคใหม่. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 16(2), 1-12.

วนิดตา ธนะภูมิชัยและอุไร สุทธิรัมย์. (2566). ภาวะผู้นำแบบอโลจีของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 5(8), 1188-1201.

วีระยุทธ พรพจน์ธนาต. (2565). การศึกษาเปรียบเทียบการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยด้วยเทคนิค IOC, CVR และ CVI. *วารสารรังสิตสารสนเทศ*, 28(1), 169-152.

สมชาย เทพแสงและคณะ. (2567). ภาวะผู้นำแบบคล่องตัว (Agile Leadership) รูปแบบใหม่ของผู้นำในยุคดิจิทัล. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา*, 3(1), 51-68.

อภิวัฒน์ มรรคผลและอุไร สุทธิรัมย์. (2566). ภาวะผู้นำแบบ Agile ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 16(2), 64-87.

Fachrunnisa, O., Adhiatma A., Lukman N., & Majid M. N. (2020). Towards SMEs' digital transformation: The role of agile leadership and strategic flexibility. *Journal of Small Business Strategy*, 30(3), 65-85.